

Na osnovu člana 158. stav 1. tačka 2. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, 64/09), na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 162 sjednici održanoj 14. februara 2011. godine, donosi

U R E D B U

O UNIFORMI, NAZIVIMA FUNKCIJA I FUNKCIONALNIM OZNAKAMA VATROGASACA U PROFESIONALNIM I DOBROVOLJNIM VATROGASNIM JEDINICAMA, OVLAŠTENJA STARJEŠINA TIH JEDINICA, ZAŠTITNOJ I RADNOJ ODJEĆI I OPREMI VATROGASACA

I – OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovom uredbom propisuje se vrsta, sastav, oblik, boja, kroj i sastavni dijelovi radne i svečane uniforme, rokovi upotrebe radne i svečane uniforme, zaštitna odjeća, obuća i oprema za vatrogasce, nazivi i oznake funkcija koje na uniformi nose vatrogasci na određenim poslovima i zadacima u profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama (u daljem tekstu: vatrogasci), kao i ovlaštenja starješina u tim vatrogasnim jedinicama.

Član 2.

Prilikom obavljanja vatrogasne djelatnosti vatrogasci nose: radnu uniformu, svečanu uniformu, zaštitnu odjeću, obuću i opremu za vatrogasce, koja je ista za sve pripadnike vatrogasnih jedinica, bez obzira na nivo vlasti na kojem je organizovana vatrogasna jedinica, u skladu sa odredbama ove uredbe.

II – VATROGASNA UNIFORMA

Član 3.

Uniforma za vatrogasce je radna i svečana i obilježava se znakom vatrogasne jedinice, obilježjem kantona, grada i općine ovisno o nivou vlasti kome pripada vatrogasna jedinica, kao i oznakama funkcija prema komandnim i drugim dužnostima, poslovima i zadacima koje pripadnici vatrogasnih jedinica obavljaju u vatrogasnim jedinicama, u skladu sa odredbama ove uredbe.

Radnu uniformu pripadnici vatrogasnih jedinica nose pri obavljanju službenih dužnosti (prilikom stručne obuke, obavljanju poslova na održavanju vatrogasne opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara), kao i drugih aktivnosti pri obavljanju službenih dužnosti. Radnu uniformu nose i vatrogasci pripravnici za vrijeme obavljanja pripravničkog staža u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici.

Svečanu uniformu pripadnici vatrogasnih jedinica nose po naredbi starješine vatrogasne jedinice (prilikom obilježavanja svečanosti, takmičenja i počasti koje organizuju vatrogasne jedinice ili kad su vatrogasne jedinice pozvane da učestvuju kod drugih javnih manifestacija).

1. Oblik i kroj radne vatrogasne uniforme

Član 4.

Radna vatrogasna uniforma je jedinstvena za sve vatrogasne jedinice u Federaciji Bosne i Hercegovine, ujedno je zimska i ljetna. Radna vatrogasna uniforma ista je za muškarce i za žene, a čine je:

- a) kapa,
- b) košulja,
- c) pantalone,
- d) bluza,
- e) vjetrovka,
- f) majica,
- g) radne rukavice,
- h) kišna kabanica,
- i) kaiš za pantalone i
- j) cipele.

a) Kapa

Član 5.

Kapa sa štitnikom za sunce izrađena je od tamnoplave tkanine, sirovinskog sastava od 50 posto češljanog pamuka i 50 posto poliestera, elipsastog je oblika, s visinom oboda od 70 mm. Na obodu je našiven preklap koji se kopča jednom kopčom (drukerom) metalnotamnoplave boje. S unutarnje strane podstavljena je tkaninom sive boje, a unutarnji je obod ojačan znojnicom širine 30 mm. Na prednjoj gornjoj strani kape stavlja se grb vatrogasne jedinice.

b) Košulja

Član 6.

Košulja je tamnoplave boje, sirovinskog sastava od 100 posto češljanog pamuka, naprijed otvorena po cijeloj dužini, a zakopčava se sa sedam skrivenih i jednim dugmetom u okovratniku na desnoj strani i osam rupica na lijevoj strani. Na prednjoj strani u visini prsiju, ušivena su dva džepa sa poklopcima koji se kopčaju dugmadima. Na 10 cm od poruba bočnih strana izrađeni su šlicevi košulje. Preklap dvije prednjice košulje izrađen je ovalno. Na ramenima su prišiveni držači za naramenice (epolette) sa oznakama funkcija koje se kopčaju dugmetom.

Leđni dio košulje sječen je u visini lopatica. Na sredini leđnog dijela od šavova prema dolje izrađena je jedna dupla faltna dužine 30 cm. Kragna sa leđnog dijela završava se u špic.

Rukavi su u gornjem dijelu ušiveni u orukavlje košulje, a u donjem dijelu završavaju se sa mandžetnom širine 7 cm, sa rupicom i dugmetom u sredini.

Rukavi su sječeni u visini šava na grudima sa prednje strane i šava na leđima i završavaju se sa dvije male faltne i šlicem sa zadnje strane. Sa unutrašnje strane rukava (naličja) izrađene su spojke koje se završavaju rupicom, a sa lica rukava pričvršćeno je dugme koje pridržava rukav u ljetnom periodu i tako daje utisak kratkog rukava.

Ženska košulja identična je muškoj, s tim što se desna strana zakopčava preko lijeve.

c) Pantalone

Član 7.

Pantalone su tamno plave boje, šireg kroja, istog sirovinskog sastava kao bluza. S gornje lijeve i desne strane imaju jedan urezani džep. S lijeve i desne strane u visini natkoljenice ušivena su dva harmonika džepa s poklopcima koji se kopčaju kopčama.

Otraga su dva džepa s preklapom koji se kopčaju kopčom. Na pantalonama oko pojasa ušiven je potreban broj držača za remen, širokih 6 cm.

d) Bluza

Član 8.

Bluza se sastoji od dva prednja i jednog zadnjeg dijela, rukava, komotna je i dugačka 15 cm ispod struka. Bluza je izrađena od tamnoplave tkanine sirovinskog sastava od 50 posto češljanog pamuka i 50 posto poliester. Naprijed je otvorena po cijeloj dužini, a otvor se zakopčava se patentnim zatvaračem i preklopom s kopčama metalnotamnoplave boje. Na prednjoj strani bluže u visini prsa, našivena su dva džepa s poklopcima koji se kopčaju kopčama, iznad poklopaca džepova zašivene su „čičak“ trake na koje se lijepe trake sa desne strane ime i prezime, a sa lijeve strane naziv radnog mjesta-funkcije u jedinici. Ispod gornjih džepova u visini laktova nalaze se koso urezana dva džepa koji se kopčaju patentnim zatvaračem. Na lijevom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje jedinice izrađeno na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne jedinice. Na desnom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje kantona, grada i općine ovisno o nivou vlasti kome pripada vatrogasna jedinica.

Na ramenima su našiveni držači za naramenice (epolette) s oznakom funkcije, a kopčaju se dugmetom tamnoplave boje. Rukavi su izrađeni iz dva dijela, a na krajevima završavaju sa gumenom trakom širine 5 cm. Leđa bluže su izrađena iz jednog dijela, a sa svake strane se nalaze rubovi okrenuti prema orukavlju.

Bluza ima pojas u koji je ugrađena guma širine 5 cm i završava se tkaninom na čijim je krajevima metalna kopča, a sa unutrašnje strane je podstavljena podstavom od sintetike.

e) Vjetrovka

Član 9.

Vjetrovka s uloškom je tamno plave boje i podstavljena je tkaninom odgovarajuće boje. Od ramena do visine grudi i preko leđa ojačana je i ima uložak koji doseže do kraja rukava i može se skidati patent zatvaračem. Vjetrovka ima pojas i kapuljaču. Na donjem dijelu vjetrovke na obje strane dva su duboka džepa s preklopom. Na ramenima su prišiveni držači za naramenice s oznakom zvanja koje se kopčaju dugmetom tamnoplave boje. Vjetrovka je odgovarajuće dužine i doseže do iznad koljena. Na lijevom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje jedinice izrađeno na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne jedinice. Na desnom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje kantona, grada i općine ovisno o nivou vlasti kome pripada vatrogasna jedinica.

f) Majica

Član 10.

Majica je tamnoplave boje, kratkih rukava i sirovinskog sastava od 100 posto češljanog pamuka. Na prednjoj lijevoj strani u visini prsiju, našiveno je obilježje jedinice izrađeno na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne jedinice. Iznad grba vatrogasne jedinice utiskuje se oznaka funkcije odgovarajućom bojom. Na zadnjem dijelu majice utiskuje se fluerscentnom žutom bojom naziv „VATROGASCI“ i naziv kantona, grada i općine ovisno o nivou vlasti kom pripada vatrogasna jedinica. Slova su veličine 5 cm.

g) Radne rukavice

Član 11.

Radne rukavice su petoprstne i izrađene su od prirodne mekane kože, dizajnirane za optimalnu zaštitu šake od opterećenja pri radu, odnosno mehaničkih opterećenja.

h) Kišna kabanica

Član 12.

Kišna kabanica uobičajnog je kroja, izrađena od nepromoćivog materijala, dužine do koljena i ima kapuljaču. Zakopćava se s 4 do 6 drikera, a sa lijeve i desne strane prednjice nalaze se kose lajsne - imitacije džepova. Kišna kabanica je od ovratnika do sredine prsa i preko pleća ojačana istim materijalom od kojeg je izrađena, a na plećima ispod ojačanja, kao i ispod pazuha ušivena je mrežasta traka.

Na leđima kabanice utiskuje se fluorescentnom žutom ili sivom bojom tekst „VATROGASCI“. Slova su veličine 5 cm.

Na rukavima kabanice, na udaljenosti od 20 cm od poruba rukava ušiva se fluorescentna žuta ili siva traka širine 5 cm.

i) Kaiš za pantalone

Član 13.

Kaiš za pantalone je izrađen od crne kože, širine 3 cm i kopća se metalnom kopćom na trn.

j) Cipele

Član 14.

Cipela se izrađuje od goveđe hidrofobirane kože, debljine 1,8 - 2,0 mm i sastoji se od prednjice, zadnjeg dijela, sare, zatvorenog jezika koji su sastavljeni sa dva reda štepa, donjeg dijela i đona.

Prednjica je postavljena kožnom postavom sa ojačanim prednjim dijelom (termokapica).

Sara, odnosno zadnji dio cipele postavljen je kožnom postavom. U visini od 5 cm od donjeg dijela cipele ojačani su rubovi od članka sa tvrdom kožom ili drugim materijalom (između postave i lica), a gornji dio sare, oko cijelog članka (između lica i postave) spužvastim ojačanjem.

Osnovna tabanica je izrađena od specijalnog filca debljine 2 mm.

Uložna tabanica je anatomski formirana tekstilna tabanica s okom za masažu.

Donji dio cipele (đon) spojen je sa gornjim djelom fleksibil postupkom, sa dodatkom kožnog ojačanja između donjeg i gornjeg dijela, provodi statički elektricitet i otporan je na klizanje i motorna ulja.

Cipele se pertlaju prtenim pertlama koje se uvlače u 4 metalne ringle.

2. Radna uniforma za vatrogasni podmladak

Član 15.

Izgled, boja i kroj vatrogasne radne uniforme za vatrogasni podmladak ista je kao i za vatrogasce, prema odredbama ove uredbe.

3. Oblik i kroj svećane vatrogasne uniforme

Član 16.

Svećana uniforma je zimska i ljetna, a čine je:

- a) svećana kapa,
- b) beretka (za žene),
- c) bluza,
- d) pantalone,

- e) vjetrovka,
- f) košulja ljetna i zimska,
- g) suknja,
- h) kravata,
- i) cipele i
- j) rukavice bijele.

a) Svečana kapa

Član 17.

Svečana kapa je izrađena od tamnoplave tkanine, uobičajenog kroja, s blago povijenim tjemenom, koje je opšiveno crvenom bojom. Štitnik za sunce je lakirani crne boje, nad štitnikom za sunce je jednostruko pleten podbradnik crvene boje koji je pričvršćen sa po jednim dugmetom zlatne boje promjera 10 mm na kojem je utisnut vatrogasni znak. Na prednjoj strani svečane kape iznad štitnika za sunce stavlja se grb vatrogasne jedinice (do donošenja grba Federacije Bosne i Hercegovine).

S unutarnje strane kapa je podstavljena podstavom od vate i spužve, a pri dnu je ušivena znojnica. Tjeme kape starješine i zamjenika starješine vatrogasne jedinice opšiveno je zlatnom bojom. Štitnik za sunce je opšiven zlatnom trakom, a podbradnik je dvostruko pleten. Starješine u vatrogasnim jedinicama od zamjenika komandira voda do komandira čete tjeme svečane kape opšiveno je zlatnom bojom, podbradnik je jednostruko pleten zlatne boje i štitnik za sunce je opšiven zlatnom bojom.

b) Beretka

Član 18.

Beretka je izrađena od tamnoplave tkanine i sastavljena je od četiri dijela tjemena kape, prednjice, zadnjeg kraja i kartona čija je stranica široka 2 cm. Prednji dio beretke prošiven je četiri puta, a s unutrašnje strane nalijepljen je flizelin zbog pravilnog oblika beretke. Na unutarnjem dijelu je svilena tkanina plave boje. S desne strane beretke stavlja se grb vatrogasne jedinice.

c) Bluza

Član 19.

Bluza je izrađena od tamnoplave tkanine sirovinskog sastava od 45 posto čiste runske vune i 55 posto sintetike. Kopča se sa četiri dugmeta zlatne boje promjera 22 mm, na kojima je utisnut vatrogasni znak. Bluza doseže 25 do 30 cm od struka. Leđa su po dužini spojena šavom s otvorenim razrezom koji doseže 4 do 10 cm ispod struka. Na prednjoj strani bluze u visini prsa, nalaze se dva džepa s naborom na vanjskoj strani. Na džepove su našiveni poklopci koji se kopčaju dugmetom zlatne boje promjera 14 mm na koji je utisnut vatrogasni znak. Na ramenima su našiveni držači za naramenice s oznakama funkcija, a kopčaju se dugmetom zlatne boje na koji je utisnut vatrogasni znak.

Naramenice s oznakom funkcije izrađene su od tamnoplave tkanine. Bluza i rukavi su s unutrašnje strane podstavljani odgovarajućim materijalom. Ženska bluza izrađena je po kroju kostima bez našitih džepova koji su samo markirani. Na sredini markiranih džepova su dugmad zlatne boje na kojima je utisnut vatrogasni znak. Bluza se kopča s tri dugmeta zlatne boje promjera 18 mm na kojima je utisnut vatrogasni znak. Naramenice i držači su kao kod bluze za muškarce. Na lijevom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje jedinice izrađeno na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne jedinice. Na desnom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje kantona, grada i opštine zavisno o nivou vlasti kome pripada vatrogasna jedinica.

Vatrogasni znak iz stava 1. ovog člana, ima izgled vatrogasnog šljema, iza kojeg su u pozadini ukršteni vatrogasna sjekirica i baklja.

d) Pantalone

Član 20.

Pantalone su tamnoplave boje sirovinskog sastava kao bluza i uobičajenog kroja, a uzduž nogavica imaju crvene trake širine 2 mm. S lijeve i desne strane imaju jedan urezani džep. Otraga je džep s preklopom koji se kopča dugmetom. Na hlačama oko pojasa, izrađen je potreban broj držača za remen, širokih 5 cm.

e) Vjetrovka

Član 21.

Vjetrovka s uloškom je tamnoplava i podstavljena je tkaninom odgovarajuće boje. Od ramena do visine grudi i preko leđa ojačana je i ima uložak koji doseže do rukava i može se skidati. Vjetrovka ima pojas i kapuljaču. Na donjem dijelu vjetrovke na obje strane dva su duboka džepa s preklopom. Na ramenima su prišiveni držači za naramenice (epolete) s oznakom zvanja koje se kopčaju dugmetom tamnoplave boje. Vjetrovka je odgovarajuće dužine i doseže do iznad koljena. Na lijevom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje jedinice izrađeno na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne jedinice. Na desnom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje kantona, grada i opštine zavisno o nivou vlasti kome pripada vatrogasna jedinica.

f) Košulja

Član 22.

Ljetna košulja je plavosive boje, sirovinskog sastava od najmanje 70 posto češljanog pamuka s polučvrstim okovratnikom i kratkim rukavima. Na prednjoj strani u visini prsiju našivena su dva džepa s poklopcima koji se kopčaju dugmetom. Košulja ima držače za naramenice koje se kopčaju dugmetom. Rukavi su dvodijelni - kratki s manžetnama širine 3 cm. Košulja je dužine 15 do 25 cm od struka. Na lijevom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje jedinice izrađeno na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne jedinice. Na desnom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje kantona, grada i općine ovisno o nivou vlasti kome pripada vatrogasna jedinica. Zimska košulja ista je kao ljetna, ima dugi rukav koji se u donjem dijelu završava sa mandžetnom širine 7 cm, sa rupicom i dugmetom u sredini. Na rukavima zimske košulje nema našivenih obilježja.

g) Suknja

Član 23.

Suknja je izrađena od tamnoplave tkanine, sirovinskog sastava kao bluza. Ravna je i krojena iz tri dijela, a doseže do 10 cm ispod koljena.

h) Kravata

Član 24.

Kravata je tamnoplave boje, standardne je dužine, veže se elastikom i ista je za muškarce i žene.

i) Cipele

Član 25.

Cipele se izrađuju od crne kože, plitke su, uobičajnog kroja, na šnjiranje i bez ukrasa. Donovi cipela su kožni sa malom petom.

j) Rukavice bijele

Član 26.

Rukavice bijele s odvojenim prstima, izrađene su od sintetičkog rastegljivog materijala.

4. Dodatna odjeća

Član 27.

Dodatna odjeća je sastavni dio radne i svečane uniforme vatrogasaca standardnog je izgleda i kroja, a čine je:

- a) vuneni džemper (tamnoplavi),
- b) radni prsluk,
- c) ljetne i zimske čarape i
- d) kožne rukavice (crne).

a) Vuneni džemper

Član 28.

Vuneni džemper dugih rukava izrađen je od 50 posto vune i 50 posto poliestera s ojačanjima na ramenima u tamno plavoj boji. Završeci na rukavima i oko struka su elastični. Džemper mora imati visoki ovratnik s patentnim zatvaračem s prednje strane dužine 30 cm od vrha okovratnika.

Na prednjoj lijevoj strani džempera u visini grudi nalazi se pravougli džep veličine 12x10 cm s poklopcem na čičak.

b) Radni prsluk

Član 29.

Radni prsluk izrađen je od istog materijala kao i vjetrovka iz člana 21. ove Uredbe, a sastoji se od dva prednja i jednog zadnjeg dijela i nema rukava. Naprijed je otvoren po cijeloj dužini, a otvor se zakopčava patent zatvaračem i pet unutrašnjih nitni. Okovratnik je podignut.

Na prednjem dijelu prsluka, na prsima sa lijeve i sa desne strane našivena su dva džepa koji se zatvaraju metalnim nitnama.

Ispod gornjih džepova našivena su dva veća džepa koja se zatvaraju sa po dvije nitne.

Ženski prsluk identičan je muškom, s tim što se desna strana zakopčava preko lijeve.

c) Ljetne i zimske čarape

Član 30.

Ljetne i zimske čarape izrađene su od tamnoplave boje i sirovinskog sastava od 100 posto češljanog pamuka.

d) Kožne rukavice

Član 31.

Kožne rukavice izrađene su od crne goveđe kože i obložene su sa vunom.

5. Rokovi upotrebe radne i svečane uniforme

Član 32.

Svaki dio radne uniforme i dodatne odjeće ima svoj upotrebn rok, kako slijedi:

- kapa – 1 kom. – rok trajanja tri godine,
- košulja – 1 kom. – rok trajanja jedna godina,
- pantalone – 2. kom. – rok trajanja dvije godine pantalone,
- bluza – 1. kom. – rok trajanja dvije godine,
- vjetrovka – 1. kom. – rok trajanja pet godina,
- majica - 2. kom. – rok trajanja jedna godina,
- radne rukavice – 1. kom. – rok trajanja jedna godina,
- kišna kabanica – 1. kom. – rok trajanja jedna godina,
- kaiš za pantalone – 1. kom. – rok trajanja pet godina,
- cipele – 1. kom. – rok trajanja dvije godine,
- vuneni džemper – 1. kom. – rok trajanja pet godina,
- radni prsluk – 1. kom. – rok trajanja dvije godine,
- ljetne čarape – 2. para – rok trajanja šest mjeseci,
- zimske čarape – 2. para – rok trajanja šest mjeseci i
- kožne rukavice – 1 par – rok trajanja pet godina.

Svečana uniforma ima rok trajanja od najmanje 5 godina.

Radna i svečana uniforma vatrogasaca zamjenjuje se nakon dotrajlosti ili oštećenja i u skladu sa rokovima utvrđenim u pregledu rokova zamjene dotrajale uniforme vatrogasaca.

Član 33.

Pojedini dijelovi uniforme mogu se zamijeniti i prije isteka rokova propisanih ovom uredbom pod uslovom da su oštećeni ili potpuno uništeni tokom obavljanja vatrogasne djelatnosti i ne mogu se koristiti.

Zamjenu pojedinih dijelova uniforme iz stava 1. ovog člana, odobrava se vatrogascu, na prijedlog starješine vatrogasne jedinice.

Član 34.

Upotrebnii rokovi uniformi vatrogasaca produžit će se za vrijeme:

1. provedeno na bolovanju;
2. za koje je vatrogasac bio udaljen s dužnosti;
3. za vrijeme obavljanja poslova na kojima se ne nosi uniforma;
4. kada je do prestanka radnog odnosa, radi odlaska u penziju, ostalo manje od šest mjeseci.

Član 35.

Pripadnik vatrogasne jedinice kojem je prestao radni odnos, članstvo ili je raspoređen na drugo radno mjesto na kojem ne treba nositi uniformu, obavezan je vratiti, kao i svu drugu odjeću i obuću koju je zadužio.

Član 36.

Radna i svečana uniforma moraju se uredno održavati i čuvati.

Član 37.

Starješina vatrogasne jedinice obavezan je organizovati nadzor o namjenskom korištenju, smještaju, čuvanju i evidenciji radne i svečane uniforme.

III – ZAŠTITNA ODJEĆA, OBUĆA I OPREMA ZA VATROGASCE

1. Lična i zajednička odjeća, obuća i oprema za vatrogasce

Član 38.

Zaštitna odjeća, obuća i oprema za vatrogasce (u daljem tekstu: zaštitna oprema) je lična i zajednička.

Ličnu zaštitnu opremu čine:

- a) zaštitna odjeća za vatrogasce
- b) zaštitna odjeća za gašenje šumskih požara,
- c) zaštitna vatrogasna potkapa,
- d) zaštitna obuća za vatrogasce,
- e) zaštitne vatrogasne rukavice,
- f) zaštitni vatrogasni šljem, štitni lica, vrata i viziri,
- g) zaštitna maska za samostalni uređaj za disanje,
- h) zaštitni vatrogasni opasač - pojasevi za rad na visini, pozicioniranje i zaštitu od pada i pribor za pojaseve,
- i) druga oprema (vatrogasna sjekirica, baterijska svjetiljka za šljem, intervencijske čarape i dr.).

Zajedničku zaštitnu opremu za vatrogasce čine:

- a) reflektirajuća odjeća za posebno gašenje požara,
- b) odjeća za zaštitu od hemikalija,
- c) odjeća za zaštitu od kontaminacije radioaktivnim česticama,
- d) vatrogasna užad,
- e) uređaji za zaštitu disajnih organa (samostalni uređaji za disanje – izolacioni aparati i filtarski uređaji),
- f) prenosni uređaji za mjerenje koncentracije zapaljivih plinova i para u zraku (eksplozimetri), otrovnih i štetnih plinova i para u zraku (toksimetri) i kisika u zraku,
- g) lični dozimetar za očitavanje primljene doze zračenja tokom intervencije,
- h) detektor radioaktivnog zračenja,
- i) svjetiljka u Ex izvedbi i
- j) druga oprema, po potrebi.

Član 39.

Lična i zajednička zaštitna oprema za vatrogasce iz člana 38. ove uredbe, mora zadovoljiti zahtjeve i uslove propisane Naredbom o ličnoj zaštitnoj opremi („Službeni glasnik BiH“, broj: 75/10).

Član 40.

Ličnom zaštitnom opremom zadužuje se svaki vatrogasac, a sa zajedničkom zaštitnom opremom zadužuje se vatrogasna jedinica.

Rukovodilac akcije gašenja požara određuje, u zavisnosti od konkretne situacije, kada i koje će dijelove zajedničke zaštitne opreme nositi pojedini vatrogasac.

2. Odabir lične i zajedničke zaštitne opreme

Član 41.

Zaštitna odjeća za vatrogasce, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 469:2007, upotrebljava se kao intervencijsko odijelo za prilaz vatri, prilikom vatrogasnih intervencija, u akcijama zaštite i spašavanja, te kod tehničkih intervencija.

Zaštitna odjeća za vatrogasce, namjenjena je za zaštitu torza, vrata, ruku i nogu do gležnja i ne može se upotrijebiti kao zaštita od drugih vrsta rizika poput hemijskih, bioloških, radijacionih ili električnih opasnosti. Za te vrste opasnosti propisana je druga vrsta zaštitne odjeće.

Zaštitna odjeća za vatrogasce, prilikom nošenja, mora biti kompatibilna sa drugim dijelovima lične zaštitne opreme (zaštitne rukavice, zaštitne čizme i drugo).

Veličinski brojevi moraju odgovarati tjelesnoj građi korisnika i biti u potpunosti usklađeni sa bosanskohercegovačkim standardom BAS EN 340:2007.

Član 42.

Zaštitna odjeća za gašenje šumskih požara, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 15614:2009, namjenjena je za zaštitu torza, vrata, ruku i nogu do gležnja, tokom gašenja šumskog požara.

Zaštitna odjeća iz stava (1) ovog člana, korisnika ne štiti od hemijskih, bioloških, električnih ili radioaktivnih opasnosti i ne smije se koristiti samostalno umjesto intervencijskog odijela iz člana 41. ove uredbe.

Član 43.

Zaštitna vatrogasna potkapa, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 13911:2005, koristi se u intervencijama u kojima se javlja opasnost od toplote i plamena.

Potkapa je namjenjena za zaštitu glave lica i vrata korisnika i može se upotrebljavati kao zaštita od hladnoće.

Član 44.

Zaštitna obuća za vatrogasce, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 15090:2008 i prema BAS EN ISO 20345:2005 za požare na otvorenom prostoru, koristi se u intervencijama u kojima se javlja opasnost od toplote i mehaničkih ozljeda.

Tip 1 obuće za vatrogasce prikladan je za opće intervencije spašavanja (na primjer: tip 1, HI1), za gašenje požara (na primjer: tip 1, HI2), za gašenje požara otvorenog prostora (na primjer: tip 1, HI3).

Tip 2 obuće za vatrogasce prikladan je za intervencije spašavanja u požaru (na primjer: tip 2, HI2), gašenje požara i zaštitu objekata kao što su aerodromi, zgrade, zatvoreni prostori (na primjer: tip 2, HI3), vozila, brodovi i slična imovina koji su zahvaćeni požarom ili drugom opasnošću.

Tip 3 obuće za vatrogasce prikladan je za intervencije spašavanja u kojima je došlo do ispuštanja opasnih materija ili takva mogućnost postoji, pri čemu može doći do gubitka ljudskih života, ljudskih ozljeda ili štete na imovini i okolišu. Ovaj tip obuće prikladan je i za intervencije spašavanja u požaru, gašenje požara i zaštitu objekata kao što su zrakoplovi, zgrade, zatvoreni prostori, vozila, brodovi i slična imovina koji su zahvaćeni požarom ili drugom opasnošću.

Član 45.

Zaštitne vatrogasne rukavice, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 659+A1:2009, koriste se kao zaštita ruku tokom gašenja požara, uključujući i akcije traganja i zaštite i spašavanja. Veličinski brojevi za rukavice moraju biti usklađeni sa bosanskohercegovačkim standardima BAS EN 420:2007 i BAS EN 420/AC:2008.

Zaštitne rukavice kod kojih postoji mogućnost kontaminacije uljima ili hemikalijama nisu pokrivena ovim standardom.

Član 46.

Zaštitni vatrogasni šljem, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 443:2009, koristi se za zaštitu glave u intervencijama gašenja požara ili drugim intervencijama u kojima se javlja opasnost od toplote, plamena i mehaničkih ozljeda.

Sa vatrogasnim šljemom koriste se štitnici lica i viziri za vatrogasce, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 14458:2006.

Član 47.

Za zaštitu organa za disanje, koriste se zaštitna maska sa samostalnim uređajem za disanje ili sa filterom prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 136:2002, samostalni uređaji sa otvorenim krugom sa stlačenim zrakom, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 137: 2008, kao i filteri za čestice prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 143:2002.

Član 48.

Za pozicioniranje i pridržavanje vatrogasaca na visini, koriste se pojasevi koji se izrađuju prema bosanskohercegovačkim standardima BAS EN 358:2002 ili BAS EN 1497:2009.

Za zaštitu od pada vatrogasaca na visini, koriste se pojasevi koji se izrađuju prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 361:2004 ili BAS EN 1497:2009.

Za spašavanje i radove na visini, koriste se pojasevi koji se izrađuju prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 149+A1:2010 ili istovremeno zadovoljavaju BAS EN 358:2002, BAS EN 813:2002 i EN 361:2004.

Član 49.

Reflektirajuća odjeća za posebna gašenja požara, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 1486:2009, koristi se u intervencijama u kojima se javlja posebno velika opasnost od toplotnog zračenja.

Ovaj tip odjeće može se nositi samo u vrlo kratkom vremenskom periodu, kako bi omogućila vatrogascima ulazak u specifične visokorizične situacije gdje postoji potreba nošenja aparata za zaštitu disajnih organa, zaštite ruku, stopala i glave.

Ovaj tip odjeće se ni u kom slučaju ne smije i ne može zamjeniti intervjenskim odijelom iz člana 41. ove uredbe.

Zaštita ove odjeće zasniva se na sposobnosti materijala da reflektira intenzivnu radijacionu toplotu.

Član 50.

Za zaštitu od hemikalija, u intervencijama u kojima se javlja opasnost od opasnih materija koriste se:

- plinonepropusna odijela, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 943-2:2003,
- odijela za zaštitu od tečnih hemikalija, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 14605:2006,
- odijela za zaštitu od lebdećih čvrstih čestica, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 13982-1:2006,
- rukavice za zaštitu od hemikalija i mikroorganizama, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 374-1:2008.

Tip 3 obuće za vatrogasce iz člana 34. stav 4. ove Uredbe može biti prikladan za zaštitu od hemikalija.

Član 51.

Za zaštitu od kontaminacije radioaktivnim česticama, koristi se:

- ventilirana odjeća, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 1073-1:2008,
- neventilirana odjeća, prema evropskoj normi EN 1073-2:2002.

Član 52.

Vatrogasna užad koriste se za penjanje i spuštanje osoba, te za podizanje i spuštanje tereta, prema evropskoj normi.

Član 53.

Samostalni uređaj za disanje – izolacioni aparat i filterski uređaji, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 137:2008, koristi se u intervencijama u kojima se javlja opasnost od otrovnih i štetnih materija u zraku i nedostatka kiseonika u zraku.

3. Rokovi upotrebe, pregled i održavanje lične i zajedničke zaštitne opreme za vatrogasce

Član 54.

Svaka vatrogasna jedinica, svojim opštim aktom, propisuje rokove upotrebe lične i zajedničke zaštitne opreme, način održavanja i skladištenja, u skladu sa upustvima i drugoj dokumentaciji proizvođača, kao i evidencijama vatrogasne jedinice o upotrebi i održavanju te opreme.

Prije upotrebe nove lične i zajedničke zaštitne opreme, potrebno je izvršiti obuku vatrogasaca o načinu upotrebe, faktoru zaštite, održavanju i načinu zamjene zadužene zaštitne opreme.

Vatrogasac ličnu i zajedničku zaštitnu opremu pregleda svakodnevno, a posebno nakon svake intervencije.

Ukoliko nastupi bilo kakva promjena na ličnoj i zajedničkoj zaštitnoj opremi koja može uticati na sigurnost korisnika, potrebno je odmah zamjeniti istu, a neupotrebljivo vratiti na uvid u skladište i prije isteka roka određenog internim aktom vatrogasne jedinice.

IV – FUNKCIJE I OZNAKE FUNKCIJA U PROFESIONALNIM VATROGASNIM JEDINICAMA

1. Nazivi funkcija profesionalnih vatrogasaca

Član 55.

Funkcije pripadnika profesionalnih vatrogasnih jedinica, utvrđuju se u skladu sa završenim stepenom stručne spreme i uslovima utvrđenim Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu («Službene novine Federacije BiH», broj: 64/09, u daljem tekstu: Zakon), podzakonskim propisima donesenim na osnovu Zakona i ovom uredbom i to:

1. Starješina (komadant) vatrogasne jedinice,
2. Zamjenik starješine (zamjenik komadanta) vatrogasne jedinice,
3. Starješina jedinice – čete (komandir čete),
4. Zamjenik starješine jedinice – čete (zamjenik komandira čete),
5. Starješina dispečerskog centra,
6. Šef službe održavanja,
7. Instruktor za stručnu nastavu,
8. Instruktor za tjelovježbu,
9. Starješina vatrogasne ispostave,

10. Kontrolor za provođenje mjera zaštite od požara i zaštite na radu,
11. Šef servisa aparata,
12. Dispečer dežurni operativni,
13. Starješina jedinice-voda(komandir voda),
14. Zamjenik starješine jedinice-voda(zamjenik komandira voda),
15. Starješina jedinice-odjeljenja (komandir odjeljenja),
16. Starješina grupe,
17. Vatrogasac-vozač specijalnih vozila (vozila za rad na visini, vozila za rad sa opasnim materijama, tehnička vozila i sl.),
17. Vatrogasac-serviser aparata za gašenje početnih požara i izolacionih aparata,
18. Vatrogasac-automehaničar,
19. Vatrogasac-autoelektričar,
20. Vatrogasac-električar,
21. Vatrogasac-radio TT mehaničar,
22. Vatrogasac,
23. Vatrogasac-vozač,
24. Vatrogasac-telefonista,
25. Vatrogasac-pripravnik.

Član 56.

Za pripadnike vatrogasnih jedinica koji imaju VII stepen stručne spreme i ispunjavaju uslove utvrđene članom 75. Zakona utvrđuju se funkcije iz člana 55. tač. 1. do 7. ove uredbe.

Član 57.

Za pripadnike vatrogasnih jedinica koji imaju status namještenika više školske spreme i ispunjavaju druge uslove za obavljanje vatrogasne djelatnosti utvrđene Zakonom, utvrđuju se funkcije iz člana 55. tač. 8. do 11. ove uredbe.

Član 58.

Pripadnici vatrogasnih jedinica koji imaju status namještenika srednje stručne spreme i ispunjavaju druge uslove za obavljanje vatrogasne djelatnosti utvrđene Zakonom, utvrđuju se funkcije iz člana 55. tač. 12. do 25. ove uredbe.

2. Oznake funkcija pripadnika profesionalnih vatrogasnih jedinica

Član 59.

Oznake funkcija pripadnika profesionalnih vatrogasnih jedinica vezene su na epolette dimenzija 60x110 mm od tvrde tkanine tamnoplave boje koje se postavljaju na naramenice na radnoj i svečanoj uniformi za vatrogasce.

Za sve oznake funkcija iz stav 1. ovog člana, zajednički je jedinstveni uzdužno postavljeni znak u obliku baklje zlatnožute boje, dužine do 20 mm.

Član 60.

Za profesionalne vatrogasce iz člana 55. uredbe utvrđuju se sljedeće oznake funkcija:

1. Starješina (komadant-komandir) vatrogasne jedinice - oznaka funkcije su tri vodoravne trake zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Vodoravne trake su širine 10 mm i razmak između njih je 5 mm. Zavisno od razine vlasti kome pripada vatrogasna jedinica starješina vatrogasne jedinice kantona na epoleti pored tri trake ima i tri baklje, na nivou grada dvije baklje i na nivou općine jednu baklju.

2. Zamjenik starješine (komadanta-komandira) vatrogasne jedinice - oznaka funkcije su dvije vodoravne trake zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Vodoravne trake su širine 10 mm i razmak između njih je 5 mm. Zavisno od razine vlasti kome pripada vatrogasna jedinica zamjenik starješine vatrogasne jedinice kantona na epoleti pored tri trake ima i tri baklje, na nivou grada dvije baklje i na nivou općine jednu baklju.
3. Kontrolor za provođenje mjera zaštite od požara i zaštite na radu - oznaka funkcije su dvije vodoravne trake zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Širina vodoravnih traka je 5 mm, a razmak između njih je 10 mm.
4. Starješina jedinice – čete (komandir čete), starješina dispečerskog centra i šef službe održavanja - oznaka funkcije su dvije vodoravne trake zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje, od kojih jedna vodoravna traka širine 10 mm, a druga 5 mm. Razmak između navedenih traka je 5 mm.
5. Zamjenik starješine jedinice – čete (zamjenik komandira čete) i instruktor za stručnu nastavu - oznaka funkcije je jedna vodoravna traka zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Vodoravna traka je širine 10 mm.
6. Starješina vatrogasne ispostave i instruktor za tjeļovježbu - oznaka funkcije su tri vodoravne trake zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Širina vodoravnih traka je 5 mm, a razmak između njih je 10 mm.
7. Šef servisa aparata - oznaka funkcije je jedna vodoravna traka zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Širina vodoravne traka je 5 mm.
8. Dispečer dežurni operativni i starješina jedinice – voda (komandir voda) - oznaka funkcije su dvije vodoravne trake zlatnožute boje, bez poruba. Širina vodoravnih traka je 5 mm, a razmak između njih je 10 mm.
9. Zamjenik starješina jedinice - voda (zamjenik komandira voda) - oznaka funkcije je jedna vodoravna trake zlatnožute boje, bez poruba. Širina vodoravne trake je 5 mm.
10. Starješina jedinice – odjeljenja (komandir odjeljenja) - oznaka funkcije su tri vodoravne trake crvene boje, sa porubom crvene boje širine 5 mm. Širina vodoravnih traka je 5 mm, a razmak između njih je 10 mm.
11. Starješina grupe, vatrogasac-vozač specijalnih vozila, vatrogasac-serviser aparata za gašenje početnih požara i izolacionih aparata, vatrogasac-automehaničar, vatrogasac-autoelektričar, vatrogasac-električar i vatrogasac radio TT mehaničar (specijalist iz oblasti koje su navedene u nabrojanim zanimanjima) - oznaka funkcije su dvije vodoravna trake crvene boje, sa porubom crvene boje širine 5 mm. Širina vodoravnih traka je 5 mm, a razmak između njih je 10 mm.
12. Vatrogasac, vatrogasac-vozač i vatrogasac-telefonista - oznaka funkcije je jedna vodoravna traka crvene boje koja je ušivene na podlozi tkanine plave boje s porubom crvene boje širine vodoravne trake 5 mm.
13. Vatrogasac-pripravnik - oznaka funkcije je jedna vodoravna trake crvene boje, širine 5 mm.

Kod svih oznaka iz stava 1. ovog člana prva vodoravna traka, na visini je od 10 mm.

Izgled svih funkcija iz stava 1. ovog člana, nalazi se u prilogu ove uredbe i čini njen sastavni dio.

Član 61.

Na kišnom mantilu, kao i na zaštitnoj odjeći, ne nose se oznake funkcija.

V – NAZIVI FUNKCIJA I FUNKCIONALNE OZNAKE U DOBROVOLJNIM VATROGASNIM JEDINICAMA

Član 62.

Za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica utvrđuju se oznake opšteg značaja, oznake operativnih funkcija i oznake specijalnosti.

Oznake iz stava 1. ovog člana pripadnici dobrovoljnih vatrogasnih jedinica nose na radnoj i svečanoj uniformi.

Član 63.

Oznake opšteg značaja iz člana 62. stav 1. su:

- amblem vatrogasaca (vatrogasni amblem ima izgled vatrogasnog znaka u sredini oko kojeg je trostruki lovorov vjenac),
- vatrogasni znak, koji se nosi na rombu okovratnika bluže, ima izgled vatrogasnog šljema, iza kojeg su u pozadini ukršteni vatrogasna sjekirica i baklja i izrađen je od metala zlatne boje, veličine 20x10 mm. Znak je lijevi i desni, s obzirom na položaj baklje,
- vatrogasna dugmad zlatne boje, na kojima je utisnut vatrogasni znak, a nose se na svečanoj uniformi.

Član 64.

Oznaka za funkciju (čin), u dobrovoljnom vatrogastvu je simbolizovana baklja od metala, zlatne boje i vezena, koja se pričvršćuje nožicama na naramenice. Visina simbolizovanog plamena iznosi 17 mm, a širina u sredini 10 mm. Dužina držica simbolizovanog plamena iznosi 14 mm, širina pri dnu 3 mm, a pri vrhu 10 mm. Vrh simbolizovanog plamena okrenut je prema okovratniku.

Za dobrovoljne vatrogasce utvrđuju se sljedeće funkcije (činovi) i njihove oznake:

1. Vatrogasac - jedna simbolizovana plamena baklja,
2. Vatrogasac I klase - dvije simbolizovane plamene baklje,
3. Mlađi vatrogasni oficir - tri simbolizovane plamene baklje,
4. Mlađi vatrogasni oficir I klase - četiri simbolizovane plamene baklje,
5. Vatrogasni oficir - jedna simbolizovana plamena baklja,
6. Vatrogasni oficir I klase - dvije simbolizovane plamene baklje,
7. Viši vatrogasni oficir - vatrogasni grb i jedna simbolizovana plamena baklja,
8. Viši vatrogasni oficir I klase - vatrogasni amblem i dvije simbolizovane plamene baklje
9. Počasni vatrogasni oficir - tri simbolizovane plamene baklje, vezene.

Naramenice činova iz stava 2. tač. 1. do 4. ovog člana, opšivene su obrubom crvene boje 5 mm.

Naramenice činova iz stava 2. tač. 5. do 9. ovog člana, opšivene su obrubom zlatne boje, a za više vatrogasne oficire vezeni vatrogasni amblem na naramenicama visine 26 mm, a širine 30 mm i na udaljenosti od donje ivice epolete od 10 mm iznad kojeg su vezene baklje.

Član 65.

Oznake za funkcije iz člana 64. stav 2. tač. 1. do 9. ove uredbe su trake zlatne boje, našivene na donjem dijelu romba, čija dužina dijagonalno iznosi 5,5 cm, a kraća 3,5 cm. Romb se nosi na okovratniku bluže.

Član 66.

Za dobrovoljne vatrogasce utvrđuju se sljedeće operativne funkcije i njihove oznake:

1. Komandir jedinice - odjeljenja - jedna traka zlatne boje, širine 3 mm,
2. Komandir jedinice - voda i zamjenik komandira jedinice - čete - dvije trake zlatne boje, širine 3 mm,
3. Komandir čete - tri trake zlatne boje, širine 3 mm,
4. Predsjednik – rikovodilac stručno tehničke komisije saveza na nivou grada ili kantona, jedna traka širine 8mm i 3 trake širine 3 mm,
5. Predsjednik – voditelj stručno tehničke komisije saveza na nivou Federacije kao i instruktori, donja polovina romba je u cjelosti zlatne boje.

Kod svih oznaka za operativne funkcije u dobrovoljnom vatrogastvu trake su izrađene od tkanina zlatne boje i ušivene su na podlogama tkanine crvene boje sa razmakom od 2 mm.

Član 67.

Članovi dobrovoljnih vatrogasnih društava na operativnim funkcijama i članovi bez funkcija nose romb opšiven dvostruko pletenom trakom.

Članovi vatrogasnih organizacija bez funkcija u sredini romba nose vatrogasni znak, dok članovi sa funkcijama nose vatrogasni znak u gornjoj polovini romba.

Viši vatrogasni oficir, viši vatrogasni oficir I klase i počasni viši vatrogasni oficir, nose romb opšiven dvostruko pletenom zlatnom trakom, bez obzira na funkciju.

Na rombu se nosi oznaka funkcije koju vrši član vatrogasne organizacije.

Član 68.

Za dobrovoljne vatrogasce utvrđuju se sljedeće organizacione funkcije i njihove oznake:

1. Član upravnog odbora – jedna traka zlatne boje, širine 3 mm,
2. Sekretar društva – dvije trake zlatne boje, širine 3 mm,
3. Predsjednik društva- tri trake zlatne boje, širine 3 mm,
4. Sekretar općinskog vatrogasnog saveza (OVS) – jedna traka zlatne boje, širine 8 mm,
5. Predsjednik općinskog saveza –jedna traka zlatne boje, širine 8 mm i dvije trake zlatne boje, širine 3 mm,
6. Sekretar vatrogasnog saveza kantona - jedna traka širine 8 mm i tri trake širine 3 mm,
7. Predsjednik kantonalnog saveza - jedna traka zlatne boje širine 16 mm,
8. Sekretar vatrogasnog saveza/zajednice Federacije Bosne i Hercegovine - jedna traka širine 1 mm i jedna traka širine 3 mm,
9. Predsjednik Federalnog saveza/zajednice - romb u cjelosti je zlatne boje.

Član 69.

Za dobrovoljne vatrogasce utvrđuju se funkcije za pojedine specijalnosti i njihove oznake:

1. Mašinista-točak u obliku zupčanika,
2. Za bolničara -znak crvenog krsta,
3. Za ljekara -ljekarski znak,
4. Za muzičare -lira.

Oznake za specijalnosti izrađene su u obliku značke veličine 20 mm x 30 mm i nose se na lijevoj prednjoj strani bluze ili košulje.

Član 70.

Za vatrogasni podmladak u dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama utvrđuju se sljedeće funkcije i njihove oznake:

1. Pionir vatrogasac (7-10 godina) nosi, iznad lijevog džepa bluze ili košulje, vatrogasni znak iz člana 63. stav 1. ove uredbe, a iznad nadlaktice lijevog rukava – podlogu plave boje u obliku pravougaonika veličine 5x8 cm, preko koje se nalazi žuta traka, širine 10 mm, postavljena na 15 mm od donje ivice pravougaonika (podloge).
2. Pionir vatrogasac I klase (11-14) nosi, iznad lijevog džepa bluze ili košulje vatrogasni znak iz člana 63. stav 1. ove uredbe, a iznad nadlaktice lijeve ruke iste oznake kao i pionir vatrogasac, s tim da se pored žute trake nalazi žuta baklja u osi pravougaonika (podloge).
3. Oznake omladinca su tri žute trake širine 5 mm koje se nose na naramenicama, razmak među trakama iznosi 2 mm, udaljenost od ruba naramenice prema rukavu 10 mm, a 2 mm iznad trake je žuta baklja.
4. Komandir pionirskog odjeljenja „pionir vatrogasac“, na naramenicama nosi jednu zlatnu traku, širine 5 mm, na udaljenosti 10 mm od ivice naramenice prema rukavu.
5. Komandir pionirskog odjeljenja „pionir vatrogasac I klase“ nosi na naramenicama dvije zlatne trake, širine 5 mm, na razmaku 10 mm, i udaljenosti 10 mm od ivice naramenice prema rukavu.

Član 71.

Na pripadnike vatrogasnih jedinica koje se formiraju u pravnim licima odnose se iste funkcije i njihove oznake kao za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica koje se formiraju u dobrovoljnim vatrogasnim društvima.

Član 72.

Oznake funkcija dobrovoljnih vatrogasaca izrađuju i koriste dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasni savezi.

VI – NAZIVI FUNKCIJA I OVLAŠTENJA STARJEŠINA VATROGASNIH JEDINICA

Član 73.

Nazivi funkcija starješina u profesionalnim vatrogasnim jedinicama su:

- a) Starješina (komandant) vatrogasne jedinice,
- b) Zamjenik starješine(zamjenik komandanta),
- c) Starješina jedinice – čete (komandir čete),
- d) Zamjenik starješine jedinice – čete (zamjenik komandira čete),
- e) Starješina dispečerskog centra,
- f) Starješina vatrogasne ispostave,
- g) Starješina jedinice-voda(komandir voda),
- h) Zamjenik starješine jedinice-voda(zamjenik komandira voda),
- i) Starješina jedinice-odjeljenja(komandir odjeljenja),
- j) Starješina grupe.

Član 74.

Ovlaštenja starješine (komandanta) vatrogasne jedinice utvrđena su u odredbi člana 77. stav 1. Zakona, a naročito je ovlašten da:

- neposredno rukovodi vatrogasnom jedinicom,
- organizira obavljanje svih poslova u vatrogasnoj jedinici,

- utvrđuje prioritete u radu,
- redovno informiše direktora kantonalne uprave civilne zaštite o stanju iz nadležnosti vatrogasne jedinice,
- osigurava balgovremeno i zakonito obavljanje poslova iz nadležnosti vatrogasne jedinice,
- raspoređuje poslove na ostale državne službenike i namještenike u vatrogasnoj jedinici i daje upute o načinu obavljanja tih poslova,
- koordinira i usmjerava rad svih starješina vatrogasnih ispostava koje postoje na nivou kantona,
- odlučuje o svim pitanjima za koje je ovlašten posebnim rješenjem direktora kantonalne uprave civilne zaštite.

Član 75.

Zamjenik starješine (zamjenik komandanta) vatrogasne jedinice ima ista ovlaštenja kao i starješina utvrđena u članu 77. stav 1. Zakona i članu 74. ove uredbe.

Član 76.

Starješina jedinice – čete (komandir čete) ovlašten je da:

- organizuje rad u četi,
- neposredno kontroliše rad u četi,
- organizuje i vodi stručne sastanke čete,
- podnosi izvještaj komandantu o stanju u četi,
- predlaže mjesečni operativni plan i program rada čete,
- kontroliše sprovođenje plana i programa rada čete,
- redovno analizira izvršenje mjesečnog plana i programa rada i podnosi izvještaj komandantu,
- kontroliše i organizuje vođenje operativne, radne i druge evidencije u četi,
- provodi mjere zaštite na radu u četi,
- organizuje bezbjednost objekta i materijalno-tehničkih sredstava,
- vrši nadzor nad blagovremenim, zakonitim i urednim izvršenjem poslova u četi,
- koordinira rad sa dobrovoljnim vatrogasnim društvima na području djelovanja čete,
- vrši obilazak objekata od posebnog interesa, kao i drugih objekata na području djelovanja vatrogasne jedinice, u cilju sagledavanja stanja zaštite od požara u tim objektima,
- rukovodi vatrogasnom četom na intervencijama gašenja požara i intervencijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- organizuje evakuaciju ugroženih ljudi i imovine od požara i prirodnih i drugih nesreća,
- provodi operativnu gotovost i spremnost čete i ispravnost sprava i opreme,
- kontroliše disciplinu i urednost vatrogasaca u četi,
- saraduje i pruža pomoć organima bezbjednosti,
- prati provođenje stručnog osposobljavanja, uvježabavanja i kondicioniranja vatrogasaca radi održavanja njihove spremnosti za vršenje operativnih poslova gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara,
- vrši analizu intervencija čete i o tome podnosi izvještaj komandantu,
- izdaje naredbe i uputstva za rad u četi po nalogu komandanta,
- organizuje i prati održavanje čistoće i urednosti objekta i izvan objekta i u cilju što efikasnijeg rada čete i uspješnosti intervencije gašenja požara i zaštite i spašavanja, savjesno, odgovorno i u skladu sa Zakonom, etičkim načelima i pravilima službe donosi odluke.

Član 77.

Zamjenik starješine jedinice – čete (zamjenik komandira čete) vatrogasne jedinice ima ista ovlaštenja kao i starješina jedinice – čete, utvrđena u članu 76. ove uredbe.

Član 78.

Starješina dispečerskog centra ovlašten je da:

- organizuje rad u četi veze,
- izrađuje plan i program nabavke materijalno-tehničkih sredstava i opreme potrebnih za rad čete veze,
- vodi cjelokupnu dokumentaciju čete veze,
- vodi evidenciju o redovnom servisu opreme,
- obezbjeđi pravilnu eksploataciju sistema radio veze i telekomunikacije,
- obezbjeđi Zakonom propisane dozvole za repetitore i radiostanice,
- predlaže komandantu tehnička rješenja za unapređenje rada čete veze i daje mišljenje za nabavku nove tehničke opreme i uređaja,
- organizuje stručno osposobljavanje vatrogasaca za rad na sredstvima veze i računarskim sistemom,
- predlaže smjernice, procedure i aplikacije za razvoj baze podataka za sve korisnike informacionog sistema,
- razvija baze podataka za geografski informacioni sistem (GIS).

Član 79.

Ovlaštenja starješine vatrogasne ispostave, starješine jedinice-voda (komandira voda), zamjenika starješine jedinice – voda (zamjenik komandira voda), ista su kao ovlaštenja starješine jedinice – čete, utvrđena u članu 76. ove uredbe.

Član 80.

Starješina jedinice-odjeljenja (komandir odjeljenja) ovlašten je da:

- rukovodi i organizuje rad u vatrogasnom odjeljenju,
- samostalno donosi plan akcije gašenja požara i zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara,
- organizuje evakuaciju ugroženih ljudi i imovine od požara i prirodnih i drugih nesreća,
- organizuje provođenje mjera zaštite na radu u odjeljenju,
- vrši analizu inetervecije odjeljenja i o tome podnosi izvještaj komandiru voda,
- izvodi stručno osposobljavanje i praktične vježbe sa odjeljenjem,
- kontroliše disciplinu i urednost vatrogasaca u odjeljenju.

Član 81.

Ovlaštenja starješine grupe ista su kao ovlaštenja starješine jedinice (komandira odjeljenja), utvrđena u članu 80. ove uredbe.

VII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 82.

Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice dužne su da u roku od 5 godina usklade cjelokupan izgled radnih i svečanih uniformi, kao i oznake za funkcije na uniformama u skladu sa odredbama ove uredbe.

Član 83.

Pripadnici profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice ne mogu nositi svečanu i radnu uniformu, kao ni zaštitnu opremu, koja ne odgovara odredbama ove uredbe.

Član 84.

Pripadnici profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice, koji se nalaze na određenim funkcijama, mogu nositi funkcionalne oznake samo dok obavljaju tu funkciju.

Član 85.

Stupanjem na snagu ove uredbe prestaje da važi Pravilnik o uniformi i funkcionalnim oznakama vatrogasaca u profesionalnim vatrogasnim jedinicama («Službeni list SR BiH», broj: 37/79) i Pravilnik o zaštitoj odjeći i opremi, radnoj odjeći, svečanim uniformama i vatrogasnim oznakama u dobrovoljnom vatrogastvu kojeg je donijelo Predsjedništvo Konferencije Vatrogasnog saveza Bosne i Hercegovine od 27. februara 1986. godine.

Član 86.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

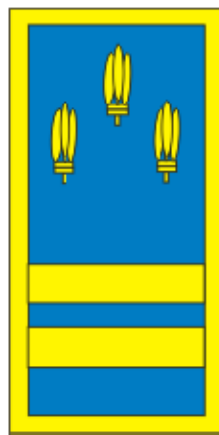
V. broj: 88/11
14. februara 2011.g.
Sarajevo

P R E M I J E R

Mustafa Mujezinović s.r.

**Staršina
Jedinica-Kantona**

**Zastojnik staršine
Jedinica-Kantona**

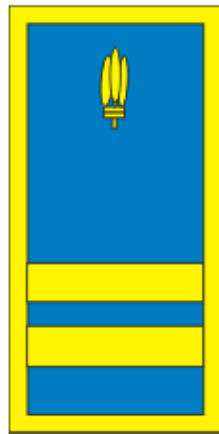
**Staršina
Jedinica-Grada**

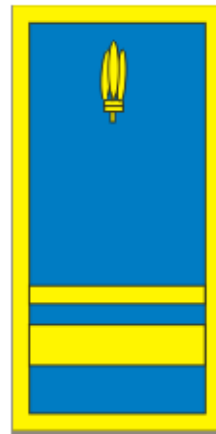
**Zastojnik staršine
Jedinica-Grada**

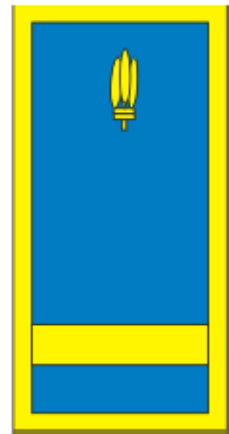
**Staršina
Jedinica-Opcina**

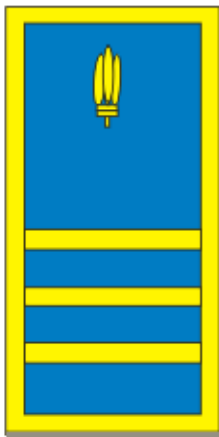
**Zastojnik staršine
Jedinica-Opcina**

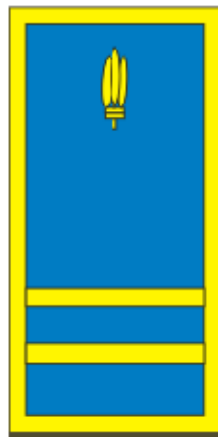
**Staršina Jedinica-Obina
Staršina dispečarskog centra
Šaf drže održavanja**

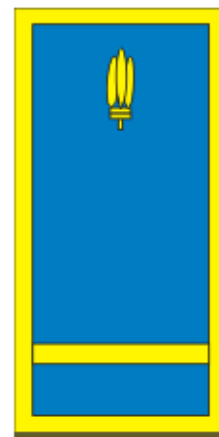
**Zastojnik staršine
Jedinica-Obina
-instrukt**

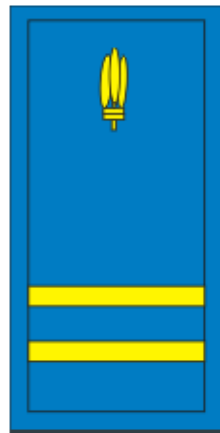
**Starjašina
vatrogasna oprema
inženjer za požarjilne**

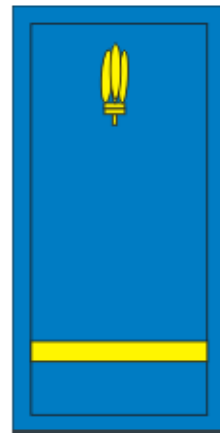
**Kartolar
za oporo ŽP-a i ŽR**

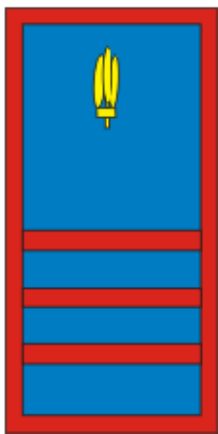
**Šaf
servisa aparata**

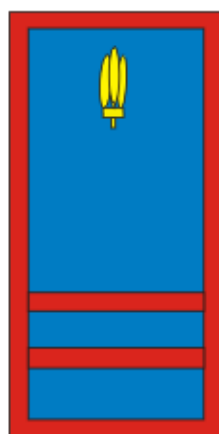
**Komandir voda
Čistota**

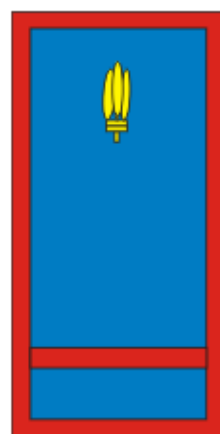
**Zaujank
komandira voda**

Komandirovaja

**Vatrogasac voda gupa
vatrogasac specialist
vatrogasac-vozac specialist**

**Vatrogasac
vatrogasac vozac
vatrogasac teleferista**

Vatrogasac pripovnik